

BEDRIJFSPROFIEL

eigenaren	: Heidi Colman en Nic Verschelde
melkkoeien	: 80
andere takken	: vleesvee en vleeskippen
melkproductie	: 10.000 4,10 3,60
aantal hectare	: 60 ha mais, 15 ha gras en 16 ha wintertarwe

Beweiden uitstekend voor het sectorimago

Een fervent voorstander van weidegang is Heidi Colman van het Hof van Raepenburg uit Zomergem. Samen met haar man Nic Verschelde heeft ze melkkoeien, zoogkoeien en vleeskippen. De waaier aan activiteiten past bij de brede oriëntatie van het bedrijf.

TEKST ANNELIES DEBERGH

Kleine veldjes met veld- en zonnebloemen fleuren het erf op van het Hof van Raepenburg. De omwalde historische vierkantshoeve van Nic Verschelde (44) en Heidi Colman (39) in Zomergem stamt uit de dertiende eeuw.

Koeien, vleesvee en vleeskippen

De droogte van 2018 zorgt ook op dit Oost-Vlaamse bedrijf voor watertekorten. De gewassen rondom de hoeve hebben desondanks nog niet echt te lijden onder de extreme groeiomstandigheden. Het waternaleverend vermogen van de zwaardere grond helpt daarbij een beetje. Al hopen ook deze bedrijfsleiders

nu stilaan echt op regen. 'In het voorjaar dachten we er nog over na om extra gras te verkopen, maar nu zijn we blij dat we dat niet hebben gedaan', licht Heidi toe. 'Ruwvoer heb je niet snel te veel.'

Met 80 melkkoeien, een gesloten vleesveetak met 50 zoogkoeien en 189.000 vleeskippen telt het bedrijf van Heidi en Nic een gemengde structuur met ruwvoerteelten als mais, gras en wintertarwe, die allemaal bestemd zijn voor de eigen veestapel. Met de gemengde structuur zijn de taken duidelijk verdeeld. Zo neemt Heidi vooral de rundveetak ter harte. 'De rundveetak is de laatste jaren niet gegroeid, vooral vleesvee scoort economisch minder goed.' Voorlopig blijft het

Witblauwe kruisingstieren komen er niet aan te pas met het oog op voldoende jongvee

▲
Ondanks het beweiden krijgen de koeien jaarrond hetzelfde rantsoen

vleesvee aan boord. 'Misschien verandert dat ooit, maar voor nu houd ik nog te veel van onze witblauwe koeien.'

Niet op de toppen van de tenen

In elke tak staat het economisch rendement voorop. 'We streven bij de melkkoeien naar de hoogste opbrengst per liter melk', legt Heidi uit. 'Dat betekent niet de hoogste productie opzoeken. Soms is het juist beter om met iets minder melk te streven naar de hoogste opbrengst. We willen niet dat de koeien op de toppen van hun tenen hoeven te lopen. Een economische melkproductie, daar doen we het voor.'

Steevast wordt dat gecombineerd met weidegang, een overtuigende keuze. 'Met weidegang zakken we wel iets in melkproductie, maar je krijgt er wel iets voor terug.' Heidi doelt op de weidegangpremie die het bedrijf ontvangt van hun zuivelfabriek FrieslandCampina. Weidemelk is melk van koeien die van de lente tot de herfst minimaal 120 dagen telkens minstens zes uur per dag grazen met een maximum van tien koeien per hectare, klinkt het. 'Op veel Vlaamse bedrijven is de huiskavel gewoon te klein om nog echt aan weidegang te doen. Maar bij ons is dat prima haalbaar en past het ook goed in onze bedrijfsvoering.' In het heetst van de zomer werd het weidegangschema omgedraaid en gingen de koeien vooral 's nachts naar buiten. Hoewel het extra werk met zich meebrengt, staat Heidi gevoelsmatig geheel achter weidegang. Ze gaat er prat op: 'Je ziet dat een koe nergens anders zo goed kan neerliggen als buiten in de wei. Niets is in mijn ogen mooier dan een koe die zich neerploft in de weide.'

Het Hof van Raepenburg is al vier generaties lang in handen van de familie Verschelde. De voorbije

jaren groeide het bedrijf vooral in de vleeskippensector, terwijl de rundveetak vrijwel continu op hetzelfde peil is gebleven. Nieuwbouw wordt op dit bedrijf telkens vermeden. Vanwege de kostprijs kiezen Nic en Heidi ervoor om stallen te herbouwen, zoals de overdekte mestopslag die momenteel wordt opgetrokken. Melken doen ze in een 2x6 visgraatmelkstal. 'De stal van de melkkoeien dateert uit 1974, maar is binnenin volledig vernieuwd en aangepast.' Recent werden ook ventilatoren in de ligboxenstal opgehangen om extra verkoeling te brengen op warme dagen. 'In de hete zomerdagen is het weidegangregime aangepast en blijven de koeien overdag binnen. We kunnen nu al zien dat de ventilatoren op die dagen een verschil maken.'

Verskillende kleuren laarzen

Bij de familie Verschelde staat de hele bedrijfsvoering in het teken van een optimale prestatie van de koeien. 'We geven ze ook jaarrond hetzelfde winterrantsoen, ondanks het beweiden. Variatie in de rantsoenen levert stress op voor de koeien. Door vrijwel continu hetzelfde voer te geven halen we betere resultaten.' Het gemengde voer omvat mais- en graskuil, perspulp, bierbostel (draf), ccm, stro en synchronmix, een eiwitkern met extra vitamine E en selenium. In de krachtvoerautomaat krijgen de koeien daarnaast nog een aanvullende hoeveelheid krachtvoer.

Alle ruwvoer wordt zo veel mogelijk in eigen beheer geteeld. 'Het lijkt soms of dat niet meer interessant is, maar ik hou er wel van dat we nog een traditioneel gesloten bedrijf zijn met voldoende grond voor de productie van ons eigen ruwvoer.'

Dat het bedrijf een gesloten structuur kent, beperkt ook voor een groot stuk de insleep van ziekten. Bioveiligheid voeren Nic en Heidi hoog in het vaandel en dat resulteerde in een deelname van het bedrijf aan de

Links:
Het gemengde rantsoen
met aandacht voor
structuur

Rechts:
Aardappelproducten
ondersteunen het rantsoen
tijdens het afmesttraject

Bioveiligheid Award van Dierengezondheidszorg Vlaanderen. 'In de intensieve sectoren zoals de pluimveewereld staan bioveiligheid en hygiëne hoog aangeschreven. Ook bij ons rundvee proberen we daar veel aandacht aan te besteden. Zo hebben we bijvoorbeeld verschillende kleuren laarzen in gebruik voor de verschillende takken op het bedrijf.'

Duurzaamheid en persistente producties zijn twee factoren waar het bedrijf naar streeft. Het fokdoel is eenvoudig. 'We fokken op sterke koeien met een goede, grote pens die veel ruwvoer kunnen opnemen.' Nic en Heidi letten erg goed op het beenwerk, maar ook eiwit en kenmerken als uiergezondheid en vruchtbaarheid staan hoog op het verlanglijstje. 'Als de nafok van een stier ons goed bevalt, dan proberen we langer met dezelfde stier te werken. We zetten stieren dan gemakkelijk opnieuw in.'

Zelf melkvee afmesten

Witblauwe kruislingstieren komen er niet aan te pas met het oog op voldoende jongvee. 'In het verleden hebben we neospora uitgebannen. Op dat moment is het hebben van voldoende vervangingsvee juist een troef. We blijven daarom genoeg jongvee aanfokken.' Maar ook stierkalveren blijven soms op het bedrijf. 'Als jonge kalveren te weinig opleveren voor de verkoop, dan houden we ze aan tot ze slachtrijp zijn, vaak tot de leeftijd van anderhalf jaar. Een beter stierkalf uit een goede moederlijn wordt soms verkocht als dekstier.'

Ook de afgemolken melkkoeien worden volgens een vast stramien afgemest. Vaak neemt dat een maand of juist nog iets meer tijd in beslag. 'De ene koe kan al wat meer groeien dan de andere, maar we merken wel dat het afleveren van slachtrijpe koeien goed werkt.' Voor de afmestfase van de melkkoeien maken Nic en Heidi gebruik van aardappelproducten, met name frietsnippers. Die worden bovenop de bierbostel of draf gelegd om het bewaarproces ervan te verbeteren. 'De uitstootkoeien krijgen in de afmestfase maiskuil, ccm, frietsnippers, graskuil en stro. Dat is hetzelfde basisrantsoen als het vleesvee dat wordt afgemest. Hoe lang we ze afmesten, hangt af van hoe goed de koe gaat groeien. Bij sommige lukt dat goed, bij andere bijna niet.'

Bloemenstroken en bijen

Hoe dan ook besteden Heidi en Nic veel aandacht aan de uitstraling van het bedrijf naar buiten toe. Zo staat

het melkveebedrijf aangemeld als bezoekboerderij en komen scholen af en toe een kijkje nemen. Bij de start van het weideseizoen wordt de plaatselijke school elk jaar uitgenodigd. 'Dan houden we feest als de koeien weer voor het eerst naar buiten gaan. Voor de kinderen is dat een ontzettend leerrijke ervaring.'

De aangeplante bloemenstroken passen in datzelfde kader, net als het ruime zelfgebouwde bijenhotel op het erf. 'Zaken als bloemenstroken inzaaien zijn ontzettend belangrijk voor het imago van onze sector. We hebben als melkveehouders in het verleden te vaak en vooral te lang onze deuren gesloten voor het brede publiek. Burgers weten niet meer hoe het eraan toe gaat op een bedrijf. Het is belangrijk dat omstaanders voeling blijven hebben met de landbouwsector. Terwijl landbouw vaak negatief in het nieuws komt, merk ik dat ik van de meeste bezoekers heel veel waardering krijg voor wat we elke dag doen.'

De aandacht voor de bedrijfsvoering gaat dan ook breder dan de nutsdieren. 'We hebben zwaluwen, steenuilen, maar ook een torenvalk op het bedrijf. En onze typische knotwilgen vullen het landschap aan.' Op veel boerenbedrijven gebeurt veel meer dan koeien melken alleen, ervaart Heidi. 'Boeren leven elke dag in de natuur en dragen met veel respect zorg voor het landschap. Die troef moeten we als sector nog veel meer durven uitspelen.' |

De historische
vierkantshoeve stamt uit
de dertiende eeuw

